

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

04 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte: Timofti Vladimir

Judecătorii: Toma Nadejda și Boico Victor,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Bolocan Ludmila în numele inculpatului Ceban Marin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2020 și a sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 08 aprilie 2020, în cauza penală în privința lui

Ceban Marin XXXXX, născut la ***XXXXX***.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 09.03.2020 – 08.04.2020;

Instanța de apel: 12.05.2020 – 23.06.2020;

Instanța de recurs: 05.08.2020 – 04.11.2020.

A C O N S T A T A T

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 08 aprilie 2020, *pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală*, Ceban Marin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 186 alin. (5) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 85 Cod penal, prin adăugare la pedeapsa de 7 (șapte) ani închisoare (cu includerea în acest termen a perioadei de la 20 ianuarie 2020 ora 22:45 minute și până la data pronunțării prezentei sentințe), stabilită prin prezenta sentință, a termenului de 60 zile închisoare, care potrivit regulii stabilite de art. 87 alin. (1) Cod penal, corespunde pedepsei de 240 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, stabilite inculpatului prin sentința nr. 1-815/18 din 26 noiembrie 2018 și încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din

19 noiembrie 2019, s-a stabilit inculpatului Ceban Marin pedeapsa definitivă de 7 (șapte) ani și 60 (șaizeci) zile închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu includerea în acest termen a perioadei de la 20 ianuarie 2020 ora 22:45 minute și pînă la data pronunțării prezentei sentințe.

A fost admisă pretenția cu privire la încasarea din contul lui Ceban Marin în beneficiul lui Costiuc Sergiu, suma de 324 600 (trei sute douăzeci și patru mii șase sute) lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune.

A fost încasat din contul lui Ceban Marin în beneficiul statului, suma de 5 460 (cinci mii patru sute șizeci) lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Ceban Marin, la 12 ianuarie 2020, aproximativ ora 22:30, urmărind scopul sustragerii bunurilor, manifestând intenție directă și conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, pe ascuns și din interes material, prin spargerea geamului ușii, a pătruns în incinta magazinului Bohman din XXXXX, XXXXX, din mun. Chișinău, după care a sustras în mod tainic o cutie, în care se aflau mijloace bănești în sumă totală de 500 000 lei, drept urmare, cu mijloacele sustrase, s-a ascuns de la locul săvârșirii infracțiunii, cauzându-i astfel lui Costiuc Sergiu, a.n. XXXXX, un prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

Astfel, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 186 alin. (5) Cod penal, *sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită în proporții deosebit de mari*.

3. Avocatul Bolocan Ludmila în numele inculpatului, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia, în latura penală, în latura civilă și în partea încasării cheltuielilor judiciare, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului Ceban Marin să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, cu reducerea termenului pedepsei la 5 ani închisoare, cu suspendarea parțială a executării pedepsei în temeiul art. 90¹ Cod penal.

3.1. În motivarea apelului a invocat, că în speță, nu există impedimentele prevăzute de art. 90 alin. (4) Cod penal, pentru aplicarea pedepsei în temeiul art. 90¹ Cod penal.

Cu referire la cerința privind cheltuielile judiciare în sumă de 5 460 lei, pentru efectuarea acțiunilor penale, apărarea o consideră nefondată, deoarece potrivit prevederilor art. 227-229 Cod de procedură penală, nu sunt aplicabile situației din speță.

Astfel, a menționat că admiterea pretenției privind încasarea din contul lui Ceban Marin în beneficiul lui Costiuc Sergiu a sumei de 324 600 lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune, este neîntemeiată, or, această sumă excede prejudiciul cauzat prin infracțiune, deoarece suma de 175 400 lei, a fost

restituită, iar automobilul de model „XXXXX”, cu n/î XXXXX, care a fost procurat de către inculpat la suma de 25 000 lei, a fost ridicat și sechestrat.

4. Inculpatul Ceban Marin, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia în latura penală, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, cu reducerea termenului sau cu aplicarea prevederilor art. 90¹ Cod penal.

4.1. În motivarea apelului a invocat, că întrucât și-a recunoscut vinovăția și a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, consideră că urmează să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă sau să fie aplicate prevederile art. 90¹ Cod penal.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2020, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate și menținută sentința primei instanțe.

5.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat, că la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că inculpatul a săvârșit infracțiunea imputată, împrejurări care au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a menționat, că potrivit materialelor cauzei, inculpatul Ceban Marin, în cadrul examinării cauzei în instanța de fond a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă în baza probelor administrate la faza de urmărire penală (f.d. 164, vol. II), cauza fiind examinată în prima instanță în procedură simplificată, conform art. 364¹ Cod de procedură penală.

Astfel, prima instanță, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Instanța de apel a subliniat că, conform art. 16 alin. (4) Cod penal, infracțiunea săvârșită de către Ceban Marin, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracțiunilor grave. De asemenea, prima instanță a ținut cont de faptul că inculpatul nu se află la evidența medicului psihiatru și narcolog, a recunoscut vina și a manifestat căința sinceră. Circumstanțe atenuate și agravante, în privința inculpatului nu s-au reținut, însă ținând cont de caracteristica negativă a

inculpatului Ceban Marin, de faptul că anterior a mai fost atras la răspundere penală, instanța de apel a considerat ca fiind corectă concluzia de aplicare de către prima instanță a pedepsei închisorii pe un termen de 7 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, iar conform prevederilor art. 85 Cod penal, prin adăugarea la pedeapsa stabilită prin prezenta sentință și a pedepsei stabilite prin încheierea Judecătorei Chișinău (sediul Ciocana) din 19 noiembrie 2019, definitiv fiindu-i stabilită inculpatului o pedeapsă de 7 ani 60 zile închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Inculpatul Ceban Marin, anterior a mai săvârșit multiple infracțiuni, acesta, la momentul săvârșirii infracțiunii imputate avea antecedente penale nestinse, fiind condamnat pentru săvârșirea unor infracțiuni similare, ultima dată prin sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-815/18 din 26 noiembrie 2018, a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă de 2 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, iar prin încheierea Judecătorei Chișinău (sediul Ciocana) din 19 noiembrie 2019, conform art. 92 Cod penal, a fost eliberat din detenție, prin înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă sub formă de 240 ore muncă neremunerată în folosul comunității (f.d. 44, vol. II), pedeapsa muncii neremunerate nefiind executată de către Ceban Marin, ceea ce denotă că acesta nu s-a corectat și reeducat și din nou a pășit pe calea infracționalității, a săvârșit iarăși o infracțiune similară, iar pedeapsa închisorii aplicată anterior față de acesta nu are nici un efect de corectare asupra sa și astfel prima instanță corect a concluzionat, că inculpatul poate fi corectat și îndreptat doar cu aplicarea pedepsei închisorii.

Instanța de apel a indicat, că în speță, inculpatul a solicitat ca judecata să se facă în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, astfel potrivit art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, pedeapsa inculpatului a fost redusă cu o treime din limita de pedeapsă prevăzută de lege, considerându-se inclusiv și de către prima instanță, că aceasta este o pedeapsă echitabilă.

Instanța de apel a stabilit, că prima instanță corect și rațional i-a aplicat lui Ceban Marin pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani și 60 zile, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, stabilind pedeapsa în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, ținând cont și de faptul că inculpatul a recunoscut faptele indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, aplicând prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, potrivit căruia inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei

cu închisoare.

Prin urmare, instanța de apel a conchis, că pedeapsa închisorii, stabilită de către prima instanță, nu poate fi alta, decât cu executare în penitenciare de tip semiînchis, astfel considerând că în privința inculpatului nu pot fi aplicate prevederile art. 90¹ Cod penal, suspendarea condiționată parțială a executării pedepsei, or, în cazul în care prima instanță a constatat circumstanțele atenuante și a redus pedeapsa în conformitate cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, aceste circumstanțe nu pot constitui temei de aplicare a prevederilor art. 90¹ Cod penal, deoarece ar însemna că aceleiași situații de drept i se acordă o dublă valență juridică.

În opinia instanței de apel, pedeapsa aplicată inculpatului Ceban Marin este legală și întemeiată, proporțională faptelor comise, cât și circumstanțelor reale și personale, corect constatate de către prima instanță, sentința fiind legală și întemeiată în acest sens.

Cu referire la încasarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune din contul lui Ceban Marin în beneficiul lui Costiuc Sergiu, în sumă de 324 600 lei, instanța de apel a reținut, că Ceban Marin a sustras de la partea vătămată Costiuc Sergiu, în mod tainic, o cutie în care se aflau mijloace bănești în sumă de 500 000 lei, iar la data de 13 ianuarie 2020 partea vătămată Costiuc Sergiu a depus o cerere prin care a invocat cauzarea prin infracțiune a unui prejudiciu material în sumă de 500 000 lei (f.d. 7, vol. I).

Astfel, prin ordonanța din 13 ianuarie 2020 (f.d. 9, vol. I), Costiuc Sergiu a fost recunoscut în calitate de parte civilă în prezenta cauză penală, iar în ședința de judecată Costiuc Sergiu a solicitat ca inculpatul să-i restituie prejudiciul material cauzat prin infracțiune în sumă de 324 600 lei. În urma acțiunilor organului de urmărire penală, au fost ridicate mijloace bănești de la inculpat, în sumă de 161 800 lei, iar de la Scorpan Irina suma de 13 600 lei, și în total, prin ordonanța din 20 ianuarie 2020 (f.d. 93- 94, vol. I), au fost recunoscute în calitate de corp delict, mijloacele bănești în sumă de 175 400 lei, rezultată din suma de 500 000 lei, care a fost sustrasă de către inculpat și fiindu-i restituită părții vătmate Costiuc Sergiu (f.d. 90-92, vol. I). Prin urmare, la moment, cuantumul prejudiciului material cauzat de către inculpatul Ceban Marin, părții civile prin infracțiune, este în sumă de 324 600 lei.

Instanța de apel a subliniat, că prima instanță, corect a admis pretenția înaintată de către Costiuc Sergiu în cadrul ședinței de judecată privind încasarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune în sumă de 324 600 lei, din contul lui Ceban Marin în beneficiul lui Costiuc Sergiu.

Referitor la încasarea cheltuielilor judiciare pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-143 din 16 ianuarie 2020, în sumă de 3 360 lei

(f.d. 181, vol. I), și pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/l-R-144 din 27 ianuarie 2020, în sumă de 2 100 lei (f.d. 195, vol. I), instanța de apel a reținut prevederile art. 227 alin. (1) și (3), 229 alin. (1), (2) și (3), 143 Cod de procedură penală.

Astfel, a menționat că întrucât alin. (2) al art. 143 Cod de procedură penală, a fost abrogat prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 316 din 22 decembrie 2017, în vigoare din 09 februarie 2018, potrivit căruia plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat, iar raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/l-R-143 din 16 ianuarie 2020 și raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/l-R-144 din 27 ianuarie 2020, au fost efectuate după intrarea în vigoare a acestor prevederi legale, soluția primei instanțe cu privire la încasarea din contul inculpatului Ceban Marin, în beneficiul statului, a cheltuielilor judiciare în sumă de 5 460 lei, este întemeiată.

6. Avocatul Bolocan Ludmila în numele inculpatului, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, contestă hotărârile instanțelor de fond cu recurs ordinar, în partea stabilirii pedepsei, admiterii acțiunii civile și încasării cheltuielilor judiciare, solicitând casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului Ceban Marin să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, cu reducerea termenului pedepsei la 5 ani închisoare, cu dispunerea executării parțiale a pedepsei în temeiul art. 90¹ alin. (3) Cod penal, ori cu dispunerea trimiterii cauzei la rejudecare în instanța de apel.

6.1. În argumentarea recursului menționează, că instanțele de fond greșit au interpretat prevederile art. 90¹ Cod penal, care oferă posibilitatea aplicării unei pedepse mai blânde, or, la adoptarea sentinței de condamnare, instanța de judecată trebuie să respecte principiul individualizării pedepsei, luând în considerație caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, persoana vinovatului și circumstanțelele atenuante și/sau agravante.

Susține, că fapta pentru care inculpatul anterior a executat pedeapsa, este o infracțiune mai puțin gravă și care reprezintă un pericol redus pentru societate.

Astfel, în speță, a avut loc recidiva simplă care nu împiedică asupra posibilității aplicării prevederilor art. 90¹ alin. (3) Cod penal. Mai mult ca atât, inculpatul a recunoscut că a săvârșit fapta prejudiciabilă și a sustras bani din patrimoniul părții vătămate.

Menționează, că la individualizarea pedepsei, instanța trebuia să țină cont de toate circumstanțele, inclusiv de scopul, intenția și comportamentul inculpatului până la săvârșirea infracțiunii, or, intenția inițială a inculpatului și motivul pentru care a mers la magazinul din XXXXX XXXXX, mun. Chișinău, în care a pătruns, a fost

de a-și lua buletinul de identitate, pentru că avea necesitatea de a pleca la Tiraspol, iar buletinul de identitate se afla la Costiuc Sergiu, pentru că urma să se angajeze în calitate de hamal.

Cu referire la acțiunea civilă, indică că instanțele de fond urmau să țină cont de faptul că suma de 175 400 lei, a fost restituită părții vătămate prin recipisă, iar mașina de model „XXXXX”, cu n/î XXXXX, pe care inculpatul a recunoscut că a procurat-o din banii sustrași, a fost sechestrat. Prin urmare, suma prejudiciului material în cuantum de 324 600 lei, excede prejudiciul cauzat prin infracțiune.

Astfel, consideră că pretenția formulată de către Costiuc Sergiu privind încasarea sumei de 324 600 lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune, este neîntemeiată, or, nu au fost respectate prevederile art. 219 alin. (1), 220 alin. (3), 222 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală.

Referitor la încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 5 460 lei, susține că art. 143 pct. 6) Cod de procedură penală, stabilește „alte cazuri când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză”. În acest sens, expertiza judiciară dactiloscopică și traseologică constituie un mijloc de probă indispensabil care a condus la identificarea urmelor papilare și de încălțăminte fără de care nu poate fi stabilit adevărul în cauză, cheltuieli care urmează a fi încasate din mijloacele bugetului de stat.

7. Avocatul Cebotari Andrei în numele părții vătămate Costiuc Sergiu a prezentat referință pe marginea recursului ordinar declarat, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

În argumentarea referinței, indică că instanțele de fond, la individualizarea pedepsei au ținut cont de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, iar în privința acțiunii civile, nu există careva teme de casare în această parte.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Conform dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul menționează, că potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din textul recursului declarat, Colegiul penal constată că partea apărării invocă temeiurile prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

De asemenea, reieșind din esența argumentelor invocate, se atestă că titularul cererii de recurs invocă dezacordul și cu individualizarea pedepsei penale aplicate inculpatului Ceban Marin, motive care se subscriu temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul, când: *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Așadar, analizând decizia instanței de apel prin prisma erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată, că recurentul critică hotărârile instanțelor de fond sub aspectul soluționării chestiunii privind încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului, precum și soluționării acțiunii civile.

Cu referire la argumentele părții apărării privind dezacordul cu încasarea din contul inculpatului Ceban Marin în beneficiul statului, a sumei de 5 460 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare, Colegiul penal remarcă faptul, că prin Legea nr. 316 din 22 decembrie 2017, în vigoare din 09 februarie 2018 (publicată în Monitorul Oficial cu nr. 40-47 art. 108 din 09 februarie 2018), a fost abrogat alin. (2) art. 143 Cod de procedură penală, care prevedea că, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Potrivit prevederilor art. 229 Cod de procedură penală, (1) Cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. (2) Instanța de judecată *poate* obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe

temeiuri de nereabilitare. (3) Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

Având în vedere că raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-143 din 16 ianuarie 2020 (f.d.181, vol. I) și raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-144 din 27 ianuarie 2020 (f.d. 195, vol. I), au fost efectuate după intrarea în vigoare a prevederilor Legii nr. 316 din 22 decembrie 2017 și ținând cont că nu au fost constatate careva impedimente privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, se ajunge la concluzia că soluția instanței de apel raportată la prevederile art. 227, 229 alin. (1)-(3), 143 Cod de procedură penală, este corectă.

Referitor la alegațiile recurentului prin care invocă dezacordul cu soluția instanțelor de fond privind încasarea din contul lui Ceban Marin în beneficiul lui Costiuc Sergiu, a sumei de 324 600 lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune, Colegiul penal reține temeinicia concluziilor instanței de apel, deoarece decizia cuprinde motivele legale pe care se întemeiază soluția de admitere a pretenției cu privire la încasarea prejudiciului material.

Astfel, Colegiul penal analizând motivarea instanței de apel cu privire la necesitatea încasării sumei de 324 600 lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune, concluzionează că instanța de apel corect a stabilit faptul că prin ordonanța din 13 ianuarie 2020 (f.d. 9, vol. I), Costiuc Sergiu a fost recunoscut în calitate de parte civilă în prezenta cauză penală, iar în ședința de judecată acesta a solicitat ca inculpatul să-i restituie prejudiciul material cauzat prin infracțiune în sumă de 324 600 lei. În urma acțiunilor organului de urmărire penală, au fost ridicate mijloace bănești de la inculpatul Ceban Marin, în sumă de 161 800 lei, iar de la Scorpan Irina suma de 13 600 lei, și în total, prin ordonanța din 20 ianuarie 2020 (f.d. 93-94, vol. I), au fost recunoscute în calitate de corp delict, mijloacele bănești în sumă de 175 400 lei, rezultate din suma de 500 000 lei, care a fost sustrasă de către inculpat și fiindu-i restituită părții vătămate Costiuc Sergiu (f.d. 90-92, vol. I). Prin urmare, la moment, cuantumul prejudiciului material cauzat de către inculpatul Ceban Marin, părții civile prin infracțiune, este în sumă de 324 600 lei.

În procesul penal, acțiunea civilă este o modalitate de reparare a prejudiciului cauzat prin infracțiune. Pentru exercitarea acțiunii civile în procesul penal sunt necesare anumite condiții.

Pentru a se putea pretinde repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune, se cere ca acesta să fie cert. Caracterul cert al prejudiciului înseamnă că acesta este un prejudiciu sigur, s-a produs în realitate, poate fi evaluat.

Potrivit art. 219 alin. (2) Cod de procedură penală, persoanele fizice și juridice

căroră le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot intenta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin: 1) restituirea în natură a obiectelor sau a contravalorii bunurilor pierdute ori nimicite în urma săvârșirii faptei interzise de legea penală; 2) compensarea cheltuielilor pentru procurarea bunurilor pierdute ori nimicite sau restabilirea calității, aspectului comercial, precum și repararea bunurilor deteriorate; 3) compensarea venitului ratat în urma acțiunilor interzise de legea penală; 4) repararea prejudiciului moral sau, după caz, a daunei aduse reputației profesionale.

Prin urmare, instanța de recurs apreciază ca fiind eronate alegațiile părții apărării precum că suma de 324 600 lei, dispusă a fi încasată din contul inculpatului Ceban Marin în beneficiul lui Costiuc Sergiu, excede suma prejudiciului material cauzat prin infracțiune, deoarece automobilul de model „XXXXX”, cu n/î XXXXX, pe care inculpatul a recunoscut că l-a procurat din banii sustrași, a fost sechestrat.

Or, potrivit art. 203 Cod de procedură penală, (1) Punerea sub sechestru a bunurilor este o măsură procesuală de constrângere, care constă în inventarierea bunurilor și interzicerea proprietarului sau posesorului de a dispune de ele, iar în caz de necesitate, de a se folosi de aceste bunuri. După punerea sub sechestru a conturilor și a depozitelor bancare sunt încetate orice operațiuni în privința acestora. (2) Punerea sub sechestru a bunurilor se aplică pentru a asigura repararea prejudiciului cauzat de infracțiune, acțiunea civilă sau eventuala confiscare specială sau confiscare extinsă a bunurilor ori a contravalorii bunurilor prevăzute la art. 106 alin. (2) și art. 106¹ din Codul penal.

În privința temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, se atestă că titularul cererii de recurs critică decizia instanței de apel sub aspectul dezacordului cu modalitatea de individualizare a pedepsei penale.

Așadar, verificând materialele cauzei, instanța de recurs stabilește că argumentele recursului invocate în această parte de avocatul Bolocan Ludmila, se întemeiază pe oportunitatea aplicării prevederilor art. 90¹ Cod penal, în privința pedepsei stabilite inculpatului Ceban Marin.

În acest context, Colegiul penal menționează, că argumentele din recurs preponderent sunt aceleași care au fost invocate și în cererea de apel, în privința căroră instanța de apel s-a pronunțat în mod argumentat și detaliat.

Potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei

acestui.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Cu referire la cerința apărării prin care se solicită aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse mai blânde, și anume reducerea termenului pedepsei la 5 ani închisoare, cu dispunerea suspendării parțială a executării pedepsei cu închisoare, în baza art. 90¹ Cod penal, Colegiul penal atestă că instanța de apel corect a remarcat faptul că inculpatul Ceban Marin, anterior s-a mai aflat în conflict cu legea, fiind condamnat anterior, a săvârșit în termenul de probațiune infracțiunea incriminată, fapt ce atestă că inculpatul nu a realizat scopul de corecție a pedepsei, iar acesta poate fi corectat doar cu aplicarea pedepsei închisorii.

Mai mult ca atât, în cazul în care prima instanță a constatat circumstanțele atenuante și a redus pedeapsa în conformitate cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, aceste circumstanțe nu pot constitui temei de aplicare a prevederilor art. 90¹ Cod penal, deoarece ar însemna că aceleiași situații de drept i se acordă o dublă valență juridică.

Astfel, Colegiul penal conchide că, instanța de apel la compartimentul individualizării pedepsei, a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75, 76 Cod penal și corect a considerat necesar de a fi aplicate la caz, prevederile art. 85 alin. (1) Cod penal.

Față de cele ce preced, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei nu a comis erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate, motiv din care se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocatul Bolocan Ludmila în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Bolocan Ludmila în numele inculpatului Ceban Marin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2020, în cauza penală în privința lui **Ceban Marin XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **03 decembrie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Boico Victor